

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

January 2021 | SK

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

ÚVODNÍK

Nech je tento rok predvídateľnejší a prinesie nám viac pokoja a radosti!

Nech je tento rok predvídateľnejší a prinesie nám viac pokoja a radosti!

Milé čitateľky, milí čitatelia,

začiatok roka 2021 je ešte stále poznačený pandémiou COVID-19, lockdownom a zúfalou situáciou na trhu práce. Je tu však aj nádej na lepšie časy vďaka vakcíne. Tento rok bude dôležité zabezpečiť dávku pre každého a presvedčiť ľudí, aby sa dali zaočkovať. Ako sa bude situácia zlepšovať, čoraz viac sa budeme zameriavať na obnovu a formovanie Európy po pandémii.

Portugalsko, ktoré od 1. januára prevzalo predsedníctvo Rady EÚ, rozhodne zaujalo takýto širší prístup zameraný na budúcnosť. Prioritami Lisabonu je prekonať hospodársku krízu a pomocou spravodlivej, zelenej a digitálnej obnovy zmierniť jej dosah na občanov.

EHSV oceňuje tieto priority a prostredníctvom prieskumných stanovísk, o ktoré ho portugalské predsedníctvo požiadalo, priloží ruku k dielu. Budeme sa zaoberať témou práce na diaľku, a to aj z hľadiska rodovej rovnosti. Naši členovia a členky taktiež vypracujú stanoviská o odbornej príprave a výzvach spojených s jednotným európskym železničným priestorom.

Ďalšie stanovisko na žiadosť predsedníctva sa zameria na úlohu sociálneho hospodárstva pri vytváraní pracovných miest a uplatňovaní Európskeho piliera sociálnych práv. Pokiaľ ide o oblasť sociálnych vecí, mám veľké očakávania v súvislosti s neformálnym sociálnym samitom EÚ, ktorý sa má konať v máji 2021 v Porte. EHSV chce pokračovať vo svojom zapojení do uplatňovania Európskeho piliera sociálnych práv.

Určite budeme ďalej pracovať aj na digitálnej a ekologickej transformácii, dvoch megatrendoch, ktoré sú nevyhnutné na to, aby sme dali budúcnosti EÚ novú podobu. Ako som zdôraznila vo svojich predsedníckych prioritách, musíme zabezpečiť, aby EÚ vo všeobecnosti, a najmä jej občania, mohli využívať výhody týchto transformácií.

Rok 2021 je prvým rokom nového dlhodobého rozpočtu EÚ a obdobím, keď sa uvoľnia plánované mimoriadne prostriedky, ktoré sú k dispozícii vo fonde pre obnovu *Next Generation EU*. EHSV by chcel monitorovať jeho využívanie na vnútroštátnej úrovni. Poznatky našich členov a členiek získané v praxi by mohli pomôcť identifikovať prekážky, ktoré bránia uvoľneniu finančných prostriedkov, a posúdiť vplyv týchto bezprecedentných zdrojov na obnovu. Rýchly prístup k financovaniu je stále mimoriadne dôležitý.

Zatiaľ nepadlo žiadne rozhodnutie v súvislosti s Konferenciou o budúcnosti Európy. Dúfam, že medziinštitucionálna diskusia o tejto otázke sa čoskoro uzavrie, aby sme mohli začať pracovať na príspevku organizovanej občianskej spoločnosti k tejto téme.

V neposlednom rade budeme pokračovať v úsilí zmeniť imidž našej inštitúcie. Ako som sľúbila na začiatku svojho predsedníckeho mandátu, prostredníctvom posilneného etického kódexu sa usilujeme upevniť etické normy a zvýšiť transparentnosť.

Želám Vám príjemné čítanie tohto bulletinu a všetko dobré v roku 2021! Nech je tento rok predvídateľnejší a prinesie nám viac pokoja a radosti!

Christa Schweng

predsedníčka EHSV

DÔLEŽITÉ DÁTUMY

24. – 25. februára 2021, Brusel
plenárne zasadnutie EHSV

18. – 19. marca 2021, Brusel
Vaša Európa, váš názor 2021

„JEDNA OTÁZKA PRE...“

„Jedna otázka pre...“

V našej časti „Jedna otázka pre...“ kladieme členom a členkám EHSV otázky na aktuálne témy, ktoré považujeme za obzvlášť relevantné.

Požiadali sme predsedu sekcie pre vonkajšie vzťahy Dimitrisa Dimitriadisa, aby sa s čitateľmi EHSV info podelil o svoj názor na voľby v USA.

Za silné partnerstvo medzi EÚ a USA

Dimitris Dimitriadis, predseda sekcie pre vonkajšie vzťahy

Nová transatlantická agenda je v súčasnosti najvyššou prioritou politického programu všetkých európskych inštitúcií. Naš výbor, najmä sekcia pre vonkajšie vzťahy, s touto agendou vo veľkej miere súhlasí, čo sme vyjadrili aj na nedávnej schôdzi nášho monitorovacieho výboru Transatlantické vzťahy, na ktorej sa zúčastnili veľmi prominentní hostia, ktorí zdôraznili význam intenzívneho a stabilného dialógu s občianskou spoločnosťou. Vo svojom vyhlásení to potvrdila aj predsedníčka EHSV a aj ja sám v mojej reakcii na voľby v USA, pričom som vyjadril nádej na silné partnerstvo pri riešení globálnych výziev.

Európska únia **je a vždy bude silným partnerom Spojených štátov** a s radosťou znovu nadviažeme produktívny a prínosný dialóg o všetkých otázkach, ktoré boli počas predchádzajúcej vlády zablokované.

Preto podporujem oblasti, v ktorých je možné rozvíjať užšiu spoluprácu (spoločné úsilie o zdravší svet – COVID-19 a obdobie po ňom, spolupráca s cieľom chrániť našu planétu a prosperitu; spolupráca v oblasti technológie, obchodu a noriem; a v neposlednom rade spolupráca v záujme bezpečnejšieho, prosperujúcejšieho a demokratickejšieho sveta), a verím, že stabilný dialóg s občianskou spoločnosťou a vzťahy medzi ľuďmi zohrávajú kľúčovú úlohu pri dosahovaní týchto cieľov. Spomenuté ciele samozrejme zahŕňajú zásady multilateralizmu a medzinárodné štruktúry, ktoré sme spoločne pomohli vybudovať.

Náš výbor ako zástupca organizácií európskej občianskej spoločnosti, a najmä predseda nášho monitorovacieho výboru Transatlantické vzťahy Christian Moos a ja vo funkcii predsedu sekcie pre vonkajšie vzťahy, sme naďalej pevne odhodlaní posilňovať transatlantické mosty.

HÁDAJTE, KTO JE NAŠÍM HOS?OM...

Špeciálny hos?

Každý mesiac Vám predstavíme jedného špeciálneho hosta. Pôjde o známu európsku osobnosť, o ktorej sa hovorí v médiách a ktorá sa s nami podelí o svoj pohľad na svet, ponúkne nové impulzy, poskytne inšpiráciu a umožní rozšíriť si obzory.

Naším špeciálnym hosťom je poslankyňa Európskeho parlamentu, profesorka **Danuta Hübner**. Má za sebou bohatú profesionálnu kariéru zameranú najmä na medzinárodné a európske otázky.

V Poľsku dostala Danuta Hübner prezývku „pani Európa“, pretože bola jednou z najdôležitejších osôb v procese pristúpenia Poľska k Európskej únii. V rokoch 2001 až 2004 zastávala funkciu ministerky pre európske záležitosti. V roku 2004 sa stala prvou poľskou členkou Európskej komisie. Bola zodpovedná najprv za medzinárodný obchod a neskôr regionálnu politiku v Komisii Romana Prodiho a následne v Komisii Josého Manuela Barrosa (2004 – 2009).

Po získaní poslaneckého kresla vo voľbách do Európskeho parlamentu (EP) v roku 2009 vstúpila do Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany a stala sa predsedníčkou Výboru pre regionálny rozvoj. Do EP bola opätovne zvolená aj na obdobie 2014 – 2019 a predsedala Výboru pre ústavné veci.

V roku 2019 sa začal jej tretí mandát europoslankyne. Je členkou Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre hospodárske a menové veci, ako aj koordinátorkou PPE vo Výbore pre ústavné veci. Bola členkou riadiacej skupiny EP pre brexit a v súčasnosti predsedá monitorovacej skupine pre vykonávanie dohody o vystúpení.

Náš špeciálny hos? – profesorka Danuta Hübner – sa s ?itate?mi delí o svoj názor na brexit

Konzultačné referendum, v ktorom občania Spojeného kráľovstva odpovedali na otázku, či by ich krajina mala vystúpiť z Európskej únie, sa konalo 23. júna 2016. Tesnou väčšinou hlasov napokon britskí občania podporili odchod z EÚ. Výsledky boli v jednotlivých častiach krajiny odlišné: v Škótsku, Severnom Írsku a tiež v Londýne sa ľudia vyslovili proti odchodu. Po referende však nasledoval záväzok vlády Spojeného kráľovstva dosiahnuť brexit. 1. februára 2020 nadobudla platnosť dohoda o vystúpení, ktorou sa umožnilo 11-mesačné prechodné obdobie. Tým sa zabezpečila právna istota pre všetkých, ktorých sa brexit týka. Následne od 1. januára 2021, keď nadobudla platnosť dohoda o budúcich vzťahoch, sa Spojené kráľovstvo oficiálne stalo treťou krajinou.

Dohoda medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom o obchode a spolupráci je z mnohých hľadísk bezprecedentná. Jej najdôležitejšou črtou je, že výrazne zúžila vzťahy medzi Spojeným kráľovstvom a EÚ, ktoré spoločne budovali už viac ako 45 rokov.

Významné hospodárstvo dobrovoľne opustilo preferenčnú obchodnú oblasť, jednotný trh so 450 miliónmi ľudí bez hraníc, najväčšiu a najvplyvnejšiu normatívnu a regulačnú mocnosť na svete.

Urobilo tak v čase, keď svet budú celkom jasne formovať tri hlavné svetové veľmoci – USA, EÚ a Čína, v čase, keď si globálna pandémia vyžaduje solidaritu a spoluprácu. Vystúpenie z EÚ bolo motivované politickou vôľou znovu prevziať kontrolu a skôr tradičným chápaním pojmu „zvrchovanosť“.

Rokovanie o tejto dohode bolo bolestivým a zložitým procesom, ktorý bol poznačený neistotou a udržiaval nás v patovej situácii takmer do poslednej minúty prechodného obdobia. Európskej komisii sa však podarilo udržať rokovania dostatočne dlho na to, aby dospeli k chvíli, keď sa dohoda stala uskutočniteľnou. Britská vláda našťastie nepoužila argument zvrchovanosti ako zámienku na katastrofický výsledok bez dohody.

EÚ nikdy nerátala s možnosťou, že by sa dohoda neuzavrela. Boli sme si tiež vedomí toho, že aj tá najstručnejšia dohoda je lepšia ako žiadna dohoda. V každom prípade, či už s dohodou alebo bez nej, dôjde k narušeniam a nákladom, ktoré ponesie široká verejnosť a podnikateľská komunita na oboch stranách Lamanšského prielivu.

Spojené kráľovstvo sa stalo treťou krajinou a ani tie najúčinnnejšie prípravné opatrenia by nás nechránili v plnom rozsahu pred dôsledkami brexitu. Dobrou správou je, že všetky opatrenia plánované v dohode o vystúpení týkajúce sa írskych hraníc a práv občanov sa vykonali a začali včas uplatňovať.

Stojí za zmienku, že Európsky parlament preukázal obrovskú flexibilitu, pokiaľ ide o svoje demokratické právo na kontrolu budúcej dohody, a súhlasil s tým, že za výnimočných okolností schváli predbežné vykonávanie dohody.

Parlament sa rozhodol pre tento ústupok, pretože veríme, že dosiahnutie dohody o budúcom partnerstve nám z dlhodobého hľadiska umožní zachovať dialóg medzi oboma brehmi Lamanšského prielivu. A to za to stojí.

Nik nevie, aký by bol výsledok referenda, ak by sa konalo dnes, keď je britská verejnosť vo všeobecnosti oveľa lepšie informovaná o dôsledkoch straty občianstva EÚ než v roku 2016, a keď sa svet naokolo tak dramaticky zmenil. Vláadne v Spojenom kráľovstve ešte stále to isté nadšenie z brexitu? Nikdy sa to nedozvieme. Želám však našim britským priateľom všetko dobré.

Skutočný život preverí pripravenosť každého jednotlivca na novú situáciu. Preverí dosiahnutú dohodu. Preverí hodnotu britskej zvrchovanosti.

Obe strany sú presvedčené, že sa dosiahla dobrá dohoda. V dôsledku nevyhnutých narušení však vzniknú náklady. Spotrebitelia a podniky budú niesť bremeno toho, že Spojené kráľovstvo už nie je súčasťou jednotného trhu ani colnej únie. Študenti z EÚ, ktorí chcú študovať v Spojenom kráľovstve, už nebudú mať štatút domácich študentov. Britská vláda nemala záujem o účasť Spojeného kráľovstva na výmennom programe Erasmus.

Došlo aj k ukončeniu voľného pohybu osôb, tovaru, služieb a kapitálu medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom. Mobilita i obchod budú narážať na prekážky.

Londýn bude aj naďalej dôležitým globálnym finančným centrom a dúfam, že dokážeme nájsť prístup založený na spolupráci.

Podarilo sa zachovať Veľkopiatskovú dohodu. EÚ dokázala ochrániť integritu svojho vnútorného trhu so 450 miliónmi účastníkov. Rovnako si od prvého dňa zachovala jednotu a zároveň obhájila svoje základné hodnoty a zásady.

Predsedníčka Európskej komisie na konci rokovaní vyhlásila, že pociťuje spokojnosť a úľavu. Je pravda, že si brexit vyžiadal veľa času a energie. No teraz je realitou. Spojené kráľovstvo bude pokračovať vo svojej ceste samostatne. Európska únia sa teraz musí zamerať na vlastnú budúcnosť a poslanie vo svete.

Dohoda o našich budúcich vzťahoch je komplexná. Jej vykonávanie a presadzovanie čelí mnohým rizikám a výzvam. Čaká nás zložitá obdoba. Hoci ide o bezprecedentnú dohodu, niektoré záležitosti ešte stále nie sú úplne uzavreté. Rozhovory budú pokračovať ďalej a zásadný význam bude mať dialóg o regulácii. A pre našich britských priateľov ešte len nadíde ten okamih, keď si naplno uvedomia, čo znamená byť treťou krajinou. No je dobré, že dohoda nám pomôže pokračovať v dialógu.

profesorka Danuta Hübner

poslankyňa Európskeho parlamentu

AKTUALITY EHSV

Portugalské predsedníctvo EÚ sa zameria na plnenie VFR, dohodu o brexite a o?kovanie

1. januára prevzalo Portugalsko predsedníctvo Rady EÚ s mottom „Čas na výsledky: spravodlivú, zelenú a digitálnu obnovu“.

Portugalské predsedníctvo bude čeliť náročnej úlohe presunúť z papiera do reálneho života dohodu o viacročnom rozpočte EÚ (VFR) a o fonde na obnovu uzavretú v poslednej etape nemeckého predsedníctva, vykonávať dohodu so Spojeným kráľovstvom o brexite a dohliadať na očkovanie proti ochoreniu COVID-19 v Európe.

Predsedníctvo má na nasledujúcich šesť mesiacov päť jasných cieľov:

- Naštartovať VFR, prijať potrebné nariadenia a spustiť s ním spojené programy.
- ?o najskôr sprístupniť krajinám Fond na podporu odolnosti a obnovy, a tým urýchliť zelenú a digitálnu transformáciu.
- Úspešne realizovať o?kovací plán pre Európu a pomôcť pri jeho uplatňovaní aj inde vo svete.
- Vykonávať Európsky pilier sociálnych práv a riadne ho podporiť na sociálnom samite, ktorý sa má uskutočniť 7. – 8. mája v Porte.
- Posilniť vzťahy EÚ s kľúčovými strategickými partnermi, ako sú India a Afrika, a usporiadať vzťahy s USA.

EHSV prispeje k aktivitám portugalského predsedníctva Rady EÚ, aby zaistil, že hlas občianskej spoločnosti bude vypočutý. Prostredníctvom stanovísk, ktoré sa vypracúvajú na žiadosť portugalského predsedníctva, sa výbor predovšetkým podelí o názory občianskej spoločnosti na tieto témy:

- Výzvy spojené s prácou na diaľku: organizácia pracovného času, rovnováha medzi pracovným a súkromným životom a právo odpojiť sa
- Odborná príprava: ú?innosť systémov na predvídanie a prispôsobovanie zručností potrebám trhu práce a úloha sociálnych partnerov a zainteresovaných strán
- Úloha sociálneho hospodárstva pri vytváraní pracovných miest a uplatňovaní Európskeho piliera sociálnych práv
- Práca na diaľku a rodová rovnosť – vytvoriť podmienky na to, aby práca na diaľku nezhoršovala nerovnomerné rozdelenie neplatennej starostlivosti a práce v domácnosti medzi ženami a mužmi a aby sa stala hnacou silou presadzovania rodovej rovnosti
- Jednotný európsky železničný priestor
- Ako prostredníctvom celoživotného vzdelávania a odbornej prípravy propagovať zručnosti, ktoré Európa potrebuje na vytvorenie spravodlivejšej, súdržnejšej, udržateľnejšej, digitálnejšej a odolnejšej spoločnosti.

Portugalsko bude vykonávať šesťmesačné rotujúce predsedníctvo Rady EÚ od 1. januára do 30. júna. Po ňom nastúpi Slovinsko, aby v druhom polroku 2021 ukončilo 18-mesačné predsedníctvo aktuálnej trojice krajín, ktoré začalo Nemecko.

Pôjde o štvrté portugalské predsedníctvo od vstupu tejto krajiny do EÚ v roku 1986. (mr)

EHSV privítal významnú írsku aktivistku za práva osôb so zdravotným postihnutím Sinéad Burke

Európsky hospodársky a sociálny výbor usporiadal 2. decembra v rámci svojho plenárneho zasadnutia diskusiu s írskou aktivistkou za práva osôb so zdravotným postihnutím Sinéad Burke, ktorá bola zameraná na posilnenie postavenia osôb so zdravotným

postihnutím a ich začlenenie do všetkých oblastí hospodárskeho, sociálneho a politického života v EÚ a mimo nej.

Diskusia sa uskutočnila deň pred Medzinárodným dňom osôb so zdravotným postihnutím a **Sinéad Burke** v rámci nej vystúpila s inšpiratívnym a veľmi osobným príhovorom.

„Chcela by som vás požiadať, aby ste pracovali spolu s osobami so zdravotným postihnutím a nie pre ne. Len tak môže dôjsť k zmene situácie. Som vám vďačná za to, že umožňujete tento rozhovor a iniciujete takúto diskusiu. Nemôže však ísť len o krátkodobú iniciatívu. Chcem vás vyzvať, aby ste sa pripojili k nášmu hnutiu,“ vyhlásila **Sinéad Burke** na plenárnom zasadnutí EHSV, pričom prvýkrát adresovala svoje slová inštitúciám EÚ.

Írska aktivistka nedávno dostala literárne ocenenie za svoju prvú knihu *Break the Mould*, v ktorej povzbudzuje deti, aby prijali rozdiely a boli hrdé na to, že sú také, aké sú. Je tiež prvou osobou trpasličieho vzrastu, ktorá bola na obálke časopisu Vogue a zúčastnila sa na podujatí Met Gala. Prostredníctvom svojej spoločnosti *Tilting the Lens* sa snaží urýchliť systémové zmeny vo vnímaní a prístupe k osobám so zdravotným postihnutím v oblasti vzdelávania a dizajnu.

V EHSV ju privítala jeho predsedníčka **Christa Schweng**, ktorá vyzdvihla význam Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD), prelomovej medzinárodnej dohode prinášajúcej zmenu spôsobu ponímania zdravotného postihnutia.

„Bohužiaľ, situácia je stále zložitá a potrebné sú ďalšie opatrenia,“ skonštatovala predsedníčka.

Rečníci v rámci diskusie zdôraznili význam inkluzívneho vzdelávania a zamestnania, dostupnosti pracovísk a používania jazyka, vďaka ktorému by sa mali osoby so zdravotným postihnutím cítiť bezpečne a komfortne. Zároveň musia byť tieto osoby začlenené do všetkých rozhodnutí, ktoré ich priamo ovplyvňujú.

Pozornosť sa v rámci diskusie upriamila aj na ničivé dôsledky pandémie pre osoby so zdravotným postihnutím.

„Stratégia EÚ pre oblasť zdravotného postihnutia na nasledujúce desaťročie bude účinná len vtedy, ak zohľadní dôsledky pandémie a ovplyvní politiky a výdavky členských štátov,“ varoval vedúci tematickej skupiny EHSV Práva osôb so zdravotným postihnutím **Pietro Vittorio Barbieri**.

Člen EHSV a predseda Európskeho fóra zdravotného postihnutia **Ioannis Vardakastanis** uviedol, že namiesto toho, aby boli osoby so zdravotným postihnutím chránené a uprednostňované, ich rozhodujúci činitelia zanedbávali.

„Zdravotná situácia a životy osôb so zdravotným postihnutím sú tiež otázkami, na ktorých záleží,“ zdôraznil.
(II)

Zjednotenie práv osôb so zdravotným postihnutím

Pripomeňte si s nami niektoré z kľúčových momentov virtuálnej tlačovej konferencie pri príležitosti Medzinárodného dňa osôb so zdravotným postihnutím 2020, ktorú 2. decembra 2020 zorganizovalo tlačové oddelenie.

Aké ponaučenia si môžu zobrať z takmer ročnej pandemickej krízy osoby so zdravotným postihnutím?

To je len jedna z mnohých otázok. Neváhajte a prečítajte si názory našich hostí.

Prezentácia v skratke

Sinéad Burke – írsky aktivista v oblasti zdravotného postihnutia a riaditeľka spoločnosti *Tilting the Lens*: „Som zdravotne postihnutá, som pedagogička, spisovateľka a aktivistka v oblasti zdravotného postihnutia.“

Ioannis Vardakastanis – člen EHSV a aktivista v oblasti zdravotného postihnutia, predseda Európskeho fóra zdravotného postihnutia: „Svoj život som venoval kampaniam, podpore práv osôb so zdravotným postihnutím a boju za ne, a to tak v mojej obci, ako aj po celom svete.“

Krzysztof Pater – člen EHSV a autor správy o právach osôb so zdravotným postihnutím zúčastníť sa na voľbách do Európskeho parlamentu: „Dvadsať rokov sa snažím pomáhať, hľadať riešenia, vytvoriť lepšie právne prostredie pre osoby so zdravotným postihnutím.“

Pietro Vittorio Barbieri – predseda tematickej študijnej skupiny EHSV Práva osôb so zdravotným postihnutím: „Nejde o bežnú situáciu. Prechádzame obdobím, ktoré nás posúva od začleňovania k vylúčeniu. Hlavným problémom je izolácia ľudí počas pandémie.“

Čo je dobré vedieť...

Do akej miery ste optimistická, pokiaľ ide o Vaše úsilie, aby deti prijímali rozdiely a stotožnili sa so svojim vlastným ja? Ako reagujú?

Sinéad Burke: „Pevne verím, že budúcnosť bude lepšia. Často hovoríme, že deti nevidia rozdiely. Nemyslím si, že je to pravda. Deti ich vidia a sú si vedomé svojej identity. Deti sa od dospelých líšia tým, že reagujú so zvedavosťou. Rada by som požiadala dospelých, aby si všímali, ako deti reagujú. Prijatie a zvedavosť sú veľmi dôležité. Myslím si, že dospelí sa musia deťmi inšpirovať a učiť sa od nich, ako reagovať na zdravotné postihnutie.“

Čo môžeme urobiť pre to, aby osoby so zdravotným postihnutím v Severnom Írsku neboli oddelené od Írskej republiky, pokiaľ ide o ľudské práva a pracovné podmienky, najmä v prípade pracovníkov so zdravotným postihnutím pracujúcich na diaľku?

Ioannis Vardakastanis: „Spolupráca s organizáciami pre osoby so zdravotným postihnutím bude pokračovať a otázky, ktoré sa ich týkajú, budú na poprednom mieste programu. Posolstvo je jasné. Všetky vlády musia rešpektovať jednotu a práva osôb so zdravotným postihnutím. Ani brexit, ani iné politické rozhodnutia ich nemôžu izolovať.“

Pietro Vittorio Barbieri: „Dohoda o brexite na konci roka 2020 určí politickú agendu.“

Sinéad Burke: „S blížiacim sa brexitom by sme sa nemali naďalej zameriavať na zisk a obchod, ale mali by sme presunúť pozornosť na ľudí. Dôležité je vytvárať politiky zamerané na ľudí, najmä počas pandémie. Verím, že budeme aj naďalej spojencami a podporou pre tých, ktorí sú na okraji spoločnosti, čo je často práve prípad osôb so zdravotným postihnutím.“

Krzysztof Pater: „Európske fórum zdravotného postihnutia je úžasná platforma. Počas prípravy správy a pred voľbami do Európskeho parlamentu nikto neočakával, že Spojené kráľovstvo vystúpi z EÚ. Spojené kráľovstvo však má mnoho legislatívnych riešení, ktoré by mnohé organizácie v EÚ mali zohľadniť.“

Aký bol podľa Vás najdôležitejší dôsledok pandémie pre osoby so zdravotným postihnutím a ktoré aspekty každodenného života boli najviac zasiahnuté?

Krzysztof Pater: „Chcel by som zdôrazniť nedostatočný kontakt s inými, čo ovplyvňuje nielen duševné zdravie ľudí, ale aj ich každodenný život (z hľadiska pomoci, nakupovania, rehabilitácie). V akčných plánoch, ktoré vlády počas pandémie zaviedli, sa zabudlo na ľudí žijúcich v zariadeniach dlhodobej starostlivosti.“

Pietro Vittorio Barbieri: „Najviac zasiahnutí boli ľudia žijúci v domovoch sociálnych služieb, ktorí sa cítili izolovaní. Starší ľudia boli opustení.“

Sinéad Burke: „Počas pandémie sa posudzovala schopnosť organizmu prežiť liečbu. Ak ste boli starší alebo zdravotne postihnutí, bolo menej pravdepodobné, že liečbu dostanete. Sú snád niektoré životy cennejšie než iné? Domnievam sa, že teraz, keď upravujeme priestor v súlade s požiadavkou obmedziť sociálne kontakty, máme príležitosť vytvoriť nové základy a zamyslieť sa nad tým, ako by sme chceli, aby svet vyzeral, pričom stredobodom tohto vývoja by mali byť osoby so zdravotným postihnutím.“

Ioannis Vardakastanis: „Dovolím si parafrázovať americké heslo, na životoch osôb so zdravotným postihnutím tiež záleží. Počas pandémie sme boli svedkami vylúčenia, zdravotnej chudoby, diskriminácie a nerovnosti v systéme zdravotnej starostlivosti. Motto ‚Nič o nás bez nás‘ musí byť skutočnou hnacou silou pre zmenu politík a systémov, aby na živote osôb so zdravotným postihnutím naozaj záležalo.“ (at)

EHSV požaduje zmenu volebného zákona EÚ

Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) vyzval Európsky parlament (EP), Radu EÚ a členské štáty, aby urýchlili zmeniť akt o voľbách z roku 1976 tak, aby sa všetkým občanom EÚ so zdravotným postihnutím zaručilo skutočné právo voliť vo voľbách do EP v roku 2024.

EHSV vo svojom stanovisku na tému [Nevyhnutosť zaručiť osobám so zdravotným postihnutím skutočné právo voliť vo voľbách do EP](#), ktoré bolo prijaté 2. decembra, požaduje, aby sa v znení aktu objasnili zásady všeobecných a priamych volieb a tajného hlasovania.

Tým by sa zastavila diskriminácia voličov so zdravotným postihnutím spojená so súčasnými pravidlami alebo opatreniami v rôznych členských štátoch, ktoré sa v jednotlivých krajinách značne líšia. Takisto by sa tým mohli v celej Európe odstrániť právne alebo technické prekážky, ktoré v súčasnosti milióny osôb oberajú o právo voliť.

Stanovisko nadväzuje na informačnú správu EHSV, z ktorej vyplynulo, že vzhľadom na tieto prekážky nie je ani jediný z členských štátov EÚ schopný zaručiť úplnú prístupnosť volieb pre všetkých.

Zistenia uvedené v správe, ktorá bola uverejnená dva mesiace pred voľbami do Európskeho parlamentu v roku 2019, potvrdili neskôr aj ohlasy na voľby v médiách a od organizácií občianskej spoločnosti.

„Takáto diskriminácia je podľa EHSV neprijateľná a v rozpore so základnými hodnotami EÚ, zmluvami a hlavnými medzinárodnými právnymi a politickými aktmi,“ uviedol spravodajca stanoviska a autor správy **Krzysztof Pater**.

„To, čo požadujeme, súvisí so zásadou rovnakých práv pre všetkých. Ako je možné, že v 21. storočí milióny občanov EÚ so zdravotným postihnutím nemôžu využívať svoje právo voliť a rozhodujúci činitelia nerobia takmer nič, aby to zmenili? Ide o kľúčovú otázku demokracie v EÚ. Okrem toho ide o ľudskú dôstojnosť,“ zdôraznil **Krzysztof Pater**.

EHSV sa domnieva, že existujúce praktiky diskriminujúce občanov EÚ so zdravotným postihnutím možno rýchlo odstrániť takou zmenou volebného zákona, aby bolo pre krajiny EÚ povinné zaviesť normy, ktoré by týmto občanom zaručili skutočné právo voliť.

Tieto normy by zahŕňali doplnenie, že žiadnemu občanovi EÚ nemôže byť na základe vnútroštátnych právnych predpisov upierané právo voliť vo voľbách do EP z dôvodu zdravotného postihnutia alebo zdravotného stavu.

Okrem toho sa v rámci nich musia objasniť zásady priamych volieb a tajného hlasovania, ktoré majú zaručiť, aby všetky osoby so zdravotným postihnutím mohli voliť samostatne a tajne, bez ohľadu na druh svojho postihnutia. (II)

Blahoželáme k zaisteniu komplexného partnerstva medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom

Spoločné vyhlásenie predsedníčky Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV) Christy Schweng a predsedu monitorovacej skupiny EHSV pre brexit Jacka O'Connora.

Blahoželáme vyjednávačom Európskej únie a Spojeného kráľovstva k úspešnému uzavretiu nesmierne zložitých a ťažkých rokovaní o obchodnej dohode zásadného významu pre ľudí v Spojenom kráľovstve, ako aj v celej Európe.

EHSV je teraz pripravený nadviazať všetky možné prepojenia s občianskou spoločnosťou v Spojenom kráľovstve.

V prvom rade pociťujeme úľavu, že nakoniec, po dlhých a zložitých rokovaníach, sa EÚ a vláde Spojeného kráľovstva podarilo v poslednom okamihu dosiahnuť dohodu o partnerstve.

Po rozhodnutí Spojeného kráľovstva o tom, že po 47 rokoch členstva v EÚ z nej 31. januára 2020 vystupuje, bolo absolútne nevyhnutné zistiť, ako sa upravia budúce vzťahy medzi týmito dvomi partnermi.

Dohoda o partnerstve bude základným kameňom, na ktorom sa budú tieto vzťahy medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom budovať.

V mene EHSV úprimne blahoželáme hlavnému vyjednávačovi EÚ Michelovi Barnierovi a jeho tímu za to, že preukázali vysoký profesionalizmus, odolnosť a skúsenosti a neúnavne sa snažili, aby Európa vystupovala jednotne.

Zároveň chceme samozrejme zablahoželať aj delegácii Spojeného kráľovstva, ktorá úspešne pracovala na dosiahnutí dohody. Sme si plne vedomí toho, že to nebolo jednoduché.

Od 1. januára 2021 si budú môcť podniky, pracovníci a občania na oboch stranách Lamanšského prielivu naplánovať ďalšie kroky. Dohoda o partnerstve prináša istotu, ktorá je tou najdôležitejšou podmienkou pre podniky, aby mohli plánovať svoje investície, pre pracovníkov, aby sa mohli rozhodnúť, kde budú pracovať a pre občanov, aby sa rozhodli, kde chcú žiť.

EHSV dôsledne sledoval rokovania o brexite, a to aj prostredníctvom pracovnej skupiny *ad hoc*, ktorú sme vytvorili.

My sa zameriame na úsilie o optimalizáciu spolupráce s ostatnými európskymi inštitúciami a hlavnými zainteresovanými stranami a na budovanie všetkých možných prepojení s občianskou spoločnosťou v Spojenom kráľovstve. Teraz viac ako kedykoľvek predtým si myslíme, že práve to musí byť poslaním EHSV v nasledujúcich rokoch.

Christa Schweng

predsedníčka Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru (EHSV)

Jack O'Connor

EHSV s uspokojením konštatuje, že v rozpočte EÚ na roky 2021 – 2027 boli zohľadnené názory občianskej spoločnosti

EHSV víta, že hlavy štátov a predsedovia vlád EÚ prijali 10. decembra 2020 viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2021 – 2027. Kompromis o rozpočte EÚ a Fonde obnovy, ako aj mechanizmus právneho štátu zohľadňujú proaktívny a komplexný príspevok EHSV, pokiaľ ide o podporu ambicióznejšieho VFR pre EÚ.

Výbor naďalej zohráva jedinečnú úlohu pri tvorbe politik EÚ, pokiaľ ide o podporu európskej obnovy a budovanie silnejšej, ekologickejšej a digitálnejšej Európskej únie. Jeho príspevok ako hlas organizácií občianskej spoločnosti sa opäť ukázal ako dôležitý, čo dokazujú mnohé stanoviská EHSV k dlhodobému rozpočtu EÚ, ktoré zohľadnili ostatné inštitúcie EÚ.

„Je našou povinnosťou informovať o výhodách, ktoré pre občiansku spoločnosť predstavuje navýšenie rozpočtu na roky 2021 – 2027. S potešením konštatujem, že príspevok EHSV prispel k tejto zmene. Dohoda o novom viacročnom finančnom rámci a novom Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti prichádza včas. Dúfame, že bude východiskom pre rýchle oživenie Európy a pilierom pre silnejšiu a ekologickejšiu Úniu a že konečný výsledok bude v súlade s ambíciami a potrebami EÚ,“ uviedol podpredseda EHSV pre komunikáciu **Cillian Lohan**.

Prečítajte si [vyhlásenie predsedníčky EHSV Christy Schweng o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 a Fonde obnovy](#).

Informácie o stanoviskách EHSV, ktoré boli zohľadnené vo VFR, sú uvedené v [tejto prílohe](#). (mp)

#DigitalServicesAct, #DigitalMarketsAct: je na? ase, aby naša demokracia dobehla technologický vývoj

Európska komisia svojimi najnovšími iniciatívami na reguláciu digitálnych služieb a trhov zabezpečí, že poskytovatelia prevezmú zodpovednosť za služby, ktoré ponúkajú, a že digitálni

giganti nevnutia európskym trhom vlastné pravidlá, oznámila výkonná podpredsedníčka Komisie Margrethe Vestagerová na decembrovom plenárnom zasadnutí EHSV.

Akt Európskej komisie o digitálnych službách a akt o digitálnych trhoch, ktoré boli uverejnené 15. decembra, pomôžu európskej demokracii dobehnúť uplynulých dvadsať rokov digitálneho rozvoja a vymedziť, ako by sa mali poskytovať digitálne služby a ako by mali fungovať digitálne trhy, uviedla podpredsedníčka **Vestagerová** na plenárnom zasadnutí EHSV počas diskusie na tému **Európa pripravená na digitálny vek**.

Predsedníčka EHSV **Christa Schweng** zdôraznila, že digitálna transformácia sa spolu s ekologickou transformáciou stala dôležitejšou než kedykoľvek predtým ako jeden z dvoch základných pilierov, na ktorých spočíva zotavenie sa Európy z krízy spôsobenej pandémiou COVID-19.

Citovala pri tom nedávnu štúdiu, v ktorej sa odhaduje, že kumulatívny dodatočný príspevok nových digitálnych technológií k HDP by do roku 2030 mohol v EÚ dosiahnuť 2,2 bilióna EUR, čo je ekvivalent kombinovaného HDP Španielska a Holandska za rok 2019.

„Potrebujeme európsky prístup k digitalizácii, ktorej stredobodom sú ľudia. Bez dôvery občanov a podnikov nebudeme schopní využiť príležitosti, ktoré ponúka digitalizácia. Na tento účel je dôležité vybudovať skutočný európsky dátový priestor, v ktorom budú chránené naše údaje a zabezpečiť sa súkromie a sebaurčenie. Musíme tiež budovať technologickú suverenitu EÚ a súčasne zachovať globálny digitálny obchod,“ konštatovala **Christa Schweng**.

Margrethe Vestagerová načrtla kľúčové prvky digitálnej stratégie Komisie, jej zameranie na **využívanie súkromných investícií**, jej spoliehanie sa na **hlavné iniciatívy** (v oblasti digitálnych zručností, digitálnych verejných služieb a kybernetickej bezpečnosti) a budovanie a zavádzanie digitálnych kapacít.

„Akt o digitálnych službách teraz zabezpečí, že poskytovatelia digitálnych služieb prevezmú zodpovednosť za služby, ktoré poskytujú. Zároveň umožní obnoviť dôveru,“ objasnila podpredsedníčka Komisie.

„Problémom je nezákonný online obsah a produkty nespĺňajúce pravidlá, ktoré platia pre materiálne výrobky. Oba problémy treba vyriešiť a malo by sa to urobiť na európskej úrovni.“

„Akt o digitálnych trhoch odkazuje obrím spoločnostiam: samozrejme môžete podnikáť v Európe, ste tu vítaní, doprajeme vám úspech, ale keď na trhu dosiahnete takúto významnú pozíciu, existujú určité pravidlá, čo sa smie a čo nie, aby sa zachovala korektná hospodárska súťaž a zaistili čo najlepšie služby spotrebiteľom“ dodala a zhrnula: „Ide tu v zásade o to, že trh by mal slúžiť nám ako spotrebiteľom a že požadujeme technológiu, ktorej môžeme skutočne dôverovať.“ (dm)

Verejné služby členských štátov sú nevyhnutné na zabezpečenie demokracie a právneho štátu v EÚ

EHSV podporuje súbor spoločných zásad verejných služieb s cieľom pomôcť členským štátom v plnom rozsahu dodržiavať princípy demokracie a právneho štátu.

EHSV vo svojom [stanovisku prijatom na plenárnom zasadnutí 2. decembra](#) konštatuje, že verejné služby zabezpečením rovnakého a univerzálneho prístupu k službám pre všetkých vrátane zraniteľných a znevýhodnených skupín prispievajú k sociálnemu pokroku a dynamickej spoločnosti. Môžu zohrávať kľúčovú úlohu automatického stabilizátora v čase kríz, ktoré sa v uplynulých rokoch prehĺbili v oblastiach ako bezpečnosť, hospodárstvo, azyl, životné prostredie, klíma a zdravie.

Ako ozrejmil spravodajca EHSV **Christian Moos**, „verejná správa a služby sú najdôležitejším prepojením medzi vládami a občianskou spoločnosťou. Sú kľúčom k odolnosti liberálnej demokracie v Európe. EÚ potrebuje účinné mechanizmy na zaručenie dodržiavania zásad právneho štátu a nestrannosti verejnej správy vo všetkých členských štátoch v plnom rozsahu.“

Súbor spoločných zásad

EHSV zostavil súbor spoločných zásad, ktoré by mali platiť pre verejné služby a verejnú správu:

- Právo na dobrú správu vecí verejných posilňuje dôveru spoločnosti. Transparentnosť verejných služieb zaručuje nezávislý dohľad a prispieva k boju proti korupcii.
- Verejné služby zabezpečujú funkciu ochrany, pokiaľ ide o právny štát. Na zamestnancov verejných služieb sa musí vzťahovať ochrana, aby mali možnosť odmietnuť protizákonné pokyny.
- Verejné služby musia zabezpečiť voľný prístup k informáciám a byť prístupné každému človeku, a to bez ohľadu na digitalizáciu.

EHSV tiež navrhuje, aby boli verejné služby interoperabilné na európskej úrovni. Mali by byť možné výmeny zamestnancov a rotácia pracovných miest medzi verejnými službami členských štátov. Je nevyhnutné, aby všetky verejné služby, ktoré sa podieľajú na pridelení prostriedkov z európskych fondov, dodržiavali a uplatňovali zásady poskytovania verejných služieb. (na)

Nový pakt EÚ o migrácii a azyle: premárnená príležitosť na potrebný nový začiatok

Nový pakt EÚ o migrácii a azyle sa stal terčom ostrej kritiky na konferencii na vysokej úrovni, ktorú usporiadal EHSV. Zástupcovia občianskej spoločnosti, think-tankov a Európskeho parlamentu dospeli k záveru, že nový pakt neprináša zmeny

potrebné na vytvorenie vhodného spoločného európskeho migračného a azylového systému.

Zástupcovia zainteresovaných strán vrátane Európskej komisie, Parlamentu a Rady, ako aj think-tankov, sociálnych partnerov a občianskej spoločnosti sa 26. novembra stretli na [virtuálnom vypočutí o novom pakte o migrácii a azyly](#), ktorého organizátorom bola sekcia pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo (SOC). Na tejto konferencii sa venovala pozornosť otázke, či nový pakt prináša systematické zmeny, ktoré sú potrebné na prekonanie terajšej patovej situácie a na rozvoj udržateľnej a rozumnej azylovej a migračnej politiky EÚ založenej na právach.

Predmetom kritiky jednotlivých účastníkov panelovej diskusie boli tri hlavné aspekty: zvolený legislatívny postup, ktorý sa opiera o medzivládny prístup a umožňuje začať rokovania pred predložením legislatívneho návrhu zo strany Komisie; dualistické chápanie migrantov buď ako skutočných utečencov alebo nelegálnych jednotlivcov, ktorých možno vyhostiť; a novozavedený mechanizmus sponzorstva, ktorý členským štátom umožňuje prispieť k solidarite tým, že sa budú podieľať na konaniach o vyhostení iných krajín.

Členovia príslušnej študijnej skupiny EHSV vyjadrili poľutovanie nad tým, že väčšina návrhov v rámci tohto paktu sa týka správy vonkajších hraníc, pričom sa nevenuje náležitá pozornosť legálnym spôsobom prisťahovalectva, bezpečným možnostiam pre žiadateľov o azyl alebo začleneniu a integrácii štátnych príslušníkov tretích krajín v EÚ. „Sme trochu sklamaní obsahom tohto paktu,“ priznal spravodajca stanoviska EHSV na tému Nový pakt o migrácii a azyly **José Antonio Moreno Díaz**. „Očakávame ambicióznejší a konštruktívnejší pakt, ktorý bude realistickejší, pokiaľ ide o ľudské práva.“ (na)

Jednotné európske nebo – nový návrh Komisie nemusí stačiť?

Európska komisia a zainteresované strany v oblasti letectva by sa mali vrátiť k diskusnému stolu s cieľom objasniť ambície nového nariadenia o jednotnom európskom nebi, uvádza EHSV v

novoprijatom stanovisku.

Stále nie je jasné, či bude návrh Komisie postačovať na dosiahnutie pôvodných cieľov jednotného európskeho neba v oblasti znižovania emisií CO₂ a zlepšenia účinnosti manažmentu letovej prevádzky a leteckých navigačných služieb (ATM/ANS).

EHSV poukázal na tento problém v stanovisku, ktoré vypracoval **Dumitru Fornea** a ktoré bolo prijaté na plenárnom zasadnutí.

Spravodajca Fornea v rámci diskusie uviedol, že: „je potrebné objasniť úlohu manažéra siete, najmä celkový rozsah pôsobnosti a jeho vplyv na plánovanie leteckých spoločností, riadenie kapacity, koncepciu vzdušného priestoru, životné prostredie a prioritizáciu požiadaviek. Do prijímania dôležitých rozhodnutí by sa mali zapojiť všetky zainteresované strany v oblasti letectva. Zásada zmysluplnej konzultácie musí byť súčasťou rámcového návrhu.“

V návrhu Komisie tiež chýba odkaz na dramatické dôsledky krízy spôsobenej pandémie COVID-19 v tomto odvetví. EHSV v tejto súvislosti odporúča vypracovať štúdiu vplyvu s cieľom náležite zohľadniť sociálne a hospodárske dôsledky pandémie koronavírusu pre pracovníkov aj používateľov služieb. (mp)

Technológia blockchainu a ťažobný priemysel: spoločná budúcnosť?

Technológia blockchainu by mohla ponúknuť užitočné riešenia pre ťažobný priemysel budúcnosti, pri digitálnej transformácii by sa však malo prihliadať na sociálne dôsledky. To bolo hlavné posolstvo online stretnutia za okrúhlym stolom, ktoré 14. decembra 2020 zorganizovala poradná komisia EHSV pre priemyselné zmeny (CCMI).

„Ťažobné spoločnosti, ktoré pristúpili k digitálnej transformácii, zlepšili svoju bezpečnosť, udržateľnosť, produktivitu aj ziskovosť. Blockchain predstavuje budúcnosť tohto odvetvia, ale jeho riadenie treba ešte prediskutovať. Okrem toho sa musia čo najviac zredukovať sociálne a územné rozdiely v dôsledku transformácie činností v rámci zelenej dohody a obehového hospodárstva,“ uviedol predseda CCMI **Pietro De Lotto**.

Podobný názor vyjadrila aj členka CCMI **Hilde Van Laere**, podľa ktorej je „blockchain pilierom digitálnej transformácie a má potenciál premeniť nielen ťažobný priemysel, ale aj podniky a celú spoločnosť“. „Táto technológia zmenila každý podnik v každom odvetví a zmenila aj podmienky ťažby. V ťažobnom sektore má obzvlášť užitočné uplatnenie, keďže dokáže zaistiť bezpečnosť a transparentnosť obchodných transakcií a umožňuje zaznamenávať zmeny v dokumentoch a obchodných dohodách,“ zdôraznila.

Do diskusie sa zapojilo široké spektrum zainteresovaných strán z praxe aj z inštitucionálnej sféry: Švédská organizácia pre ťažobný priemysel, Minespider, Kamni Chain, IndustriALL Nórsko, Medzinárodné monitorovacie stredisko pre suroviny, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD), Európska komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ).

Webinár bol súčasťou aktivít organizovaných v nadväznosti na stanovisko CCMI/176 [Digitálna ťažba v Európe: nové riešenia na udržateľné získavanie surovín](#). Stanovisko vypracovali **Marian Krzaklewski** a **Hilde Van Laere** a EHSV ho prijal na svojom septembrovom plenárnom zasadnutí. (mp)

Kľúčom k úspechu Európskeho klimatického paktu je zabezpečenie väčšej angažovanosti

EHSV teší, že Európska komisia zohľadnila jeho odporúčania v návrhoch týkajúcich sa Európskeho klimatického paktu, ktorý podporuje existujúce a nové opatrenia v oblasti klímy pomocou partnerského učenia, vzdelávania, budovania kapacít, odstraňovania prekážok a ľahšieho prístupu k financovaniu.

Zavedením koncepcie globálnej uhlíkovej neutrality Parížska dohoda zmenila politickú rétoriku a nasmerovala vlády a zainteresované strany na cestu činov. Tento výsledok by nebol možný bez doposiaľ bezprecedentnej mobilizácie všetkých zainteresovaných subjektov občianskej spoločnosti. Aktívna účasť „všetkých zložiek spoločnosti“ je nevyhnutnou podmienkou úspechu klimatickej politiky v EÚ.

Člen EHSV **Peter Schmidt** v tejto súvislosti uviedol: „Klimatický pakt je veľkou príležitosťou vytvoriť inovačný participatívny prístup, ktorý bude odrážať, podporovať a inšpirovať opatrenia už zavádzané v rámci občianskej spoločnosti, komunít, miest a regiónov.“

EHSV chce spolupracovať s Európskou komisiou a ďalšími orgánmi EÚ na vytvorení [platformy zainteresovaných strán Európskeho klimatického paktu](#) založenej na zásadách inkluzívnosti, transparentnosti a skutočnej účasti a zodpovednosti aktérov v oblasti zmeny klímy na všetkých úrovniach.

Okrem toho keby sa v rámci paktu zriadilo [Európske fórum pre financovanie opatrení v oblasti klímy](#), stimulovali by sa tým postupy ozajstného vzájomného učenia, uľahčil by sa prístup k financovaniu a odstránili prekážky. Neoddeliteľnou súčasťou paktu by mal byť aj mechanizmus na zapojenie mladých ľudí do úsilia v oblasti klímy a udržateľnosti, ako sú [okružle stoly mládeže o klíme a udržateľnosti, ktoré navrhol EHSV](#). (mr)

EHSV sa pripája k úsiliu EÚ o obnovenie vzťahov s USA

V nadväznosti na voľby v Spojených štátoch amerických sa 15. decembra zišiel monitorovací výbor EHSV Transatlantické vzťahy, aby pomohol obnoviť silné partnerstvo s občianskou spoločnosťou USA.

Nový americký prezident sa už onedlho ujme svojej funkcie. Pre EÚ a USA to predstavuje jedinečnú príležitosť, ako po vážnych prekážkach v uplynulých rokoch obnoviť svoje partnerstvo a priateľstvo založené na spoločných demokratických hodnotách, spoločných dejinách a záujmoch.

S cieľom znovu rozbehnúť dialóg občianskej spoločnosti sa 15. decembra zišiel monitorovací výbor Transatlantické vzťahy, ku ktorému sa na diaľku pripojil poslanec Európskeho parlamentu **Radosław Sikorski** a americký kongresman **William Hurd**.

Radosław Sikorski vyzdvihol kľúčovú úlohu osobných kontaktov a väčšej spolupráce občianskej spoločnosti v súlade s novou transatlantickou agendou. „Politické rozdiely medzi EÚ a USA nezmizli, ale

dobrá vôľa, rovnocenné partnerstvo a dôvera sú dobrý začiatok," zdôraznil europoslanec.

William Hurd vyjadril jednoznačnú podporu transatlantickému dialógu: „Amerika nemôže zohrávať vedúcu úlohu sama. Musíme ukázať, že vieme vytvárať spojenectvá.“ Zdôraznil, že vzhľadom na narastajúci medzinárodný vplyv Číny je spolupráca EÚ a USA nevyhnutnosťou.

Peter Chase z organizácie Nemecký Marshallov fond Spojených štátov amerických upozornil, že pre transatlantické hospodárske vzťahy je nevyhnutná ambiciózna stratégia: „Silná ekonomika prospeje občianskej spoločnosti, think tankom, podnikom aj investíciám.“

Matthias Jørgensen z generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre obchod predstavil novú transatlantickú agendu a vyzval USA, aby sa pripojili k úsiliu o zdravší, bezpečnejší, prosperujúcejší a demokratickejší svet po pandémie COVID-19 a spoločne s EÚ sa zasadzovali za ochranu planéty, technológií, obchodu a noriem.

Riaditeľ pre európske otázky z Obchodnej komory USA **Garrett Workman** uviedol, že „obchod je dôležitým prostriedkom, ako napraviť viaceré chyby, ktorých sa politika USA dopustila počas uplynulých rokov“.

EHSV okrem iného predstavil svoj ambiciózny projekt **Building bridges across the Atlantic** (Budovanie mostov cez Atlantik), ktorý vyzdvihuje úlohu občianskej spoločnosti a význam jej vplyvu na obnovené transatlantické partnerstvo. Cieľom projektu je spájať ľudí a ich činnosti a zabezpečiť, aby boli na oboch brehoch Atlantiku vypočítané liberálne hlasy, a to práve teraz, keď je dôležitejšie než kedykoľvek predtým nájsť spoločnú reč a priniesť riešenia. (at)

AKTUALITY SKUPÍN

Európske podniky sú pripravené vydať sa na cestu zelenej a digitálnej transformácie

Predseda skupiny Zamestnávateľa Stefano Mallia

Klimatická neutralita a digitálne líderstvo nebudú pre Európu ľahkou úlohou. Transformačný program Európskej zelenej dohody je nevyhnutný a zároveň náročný. Niektorí vrcholoví manažéri to považujú za herkulovskú úlohu, no zamestnávateľa v EÚ sú pripravení preradiť a urýchliť proces zelenej a digitálnej transformácie.

Je jasné, že dekarbonizácia priemyslu prinesie podnikom v energeticky náročných odvetviach vysoké náklady na energie, pričom bude zároveň znamenať rozsiahlu štrukturálnu zmenu pre odvetvie priemyslu, dopravy a energetiky a riziko hospodárskeho znevýhodnenia na konkurenčnom celosvetovom trhu.

Dekarbonizáciu však možno dosiahnuť, ak bude zastrešujúci cieľ politiky EÚ v oblasti klímy vyvážený ambicióznou priemyselnou stratégiou, ktorá posilní konkurencieschopnosť, a rovnako ambicióznou energetickou politikou zameranou na zaistenie dlhodobej bezpečnosti a dostupnosti energie. Niet pochyb o tom, že aktualizovaná priemyselná stratégia, ktorú by mala Komisia predložiť začiatkom budúceho roka, musí zosúladiť hlavné oblasti energetickej politiky a konkurencieschopnosť priemyslu.

Zároveň sú nevyhnutné digitálne riešenia na umožnenie pokroku smerom k dosiahnutiu cieľov zelenej dohody. Keďže Európa zaostáva v oblasti digitálneho rozvoja a vysokorýchlostného pripojenia, potrebuje digitálnu dohodu.

Sme pevne presvedčení, že európske podniky majú výskumnú kapacitu a technologické riešenia potrebné na to, aby pomohli kontinentu stať sa popredným nezávislým hráčom v digitálnej oblasti.

V tejto rovnici je však jedna neznáma, a tou sú investície. Balík EÚ na podporu obnovy poskytne komplexnú verejnú finančnú podporu, ktorú treba prepojiť so súkromným financovaním, ak chceme zaistiť vytvorenie správnych podmienok na úspešnú obnovu.

Musíme si uvedomiť, že sme sa ocitli v kritickom bode. Ak sa teraz neprijmú potrebné opatrenia, bude to mať hlboký a dlhodobý vplyv na úlohu Európy pri formovaní globálnej budúcnosti. Zlyhanie v tejto oblasti nie je prípustné.

Skupina Zamestnávateľia v EHSV zorganizovala 9. decembra webinár na tému Dekarbonizácia a digitalizácia v kontexte globalizácie. Výsledné odporúčania pre orgány EÚ s rozhodovacou právomocou možno nájsť na tomto odkaze: <https://www.eesc.europa.eu/sk/news-media/news/employers-group-issues-recommendations-de-carbonisation-and-digitalisation-context-globalisation>

Potrebná rovnováha medzi sociálnymi, hospodárskymi a environmentálnymi otázkami pri priemyselnej transformácii

Skupina Pracovníci v EHSV

Priemyselná zmena môže priniesť lepšie pracovné miesta a pracovné podmienky, ako aj udržateľný rast a inkluzívnosť. No môže znamenať aj prehlbujúcu sa nerovnosť a chudobu, rastúcu nezamestnanosť určitých skupín a prípadne roztrieštenosť v oblasti sociálnej súdržnosti, ktorá ohrozí EÚ a samotnú demokraciu.

Historické zmeny materiálnych podmienok výroby a pracovných vzťahov často otriasli základmi spoločnosti, a nebolo to bez dôvodu.

Spôsob, akým zmena prebehne, však vo veľkej miere závisí od politických rozhodnutí. Na poslednom plenárnom zasadnutí v decembri 2020 [EHSV prijal prelomové stanovisko](#) o priemyselnej transformácii

vypracované na žiadosť Európskeho parlamentu, ktoré bude slúžiť ako koncepcia pre potrebu objektívnosti a spravodlivosti v technologickom a hospodárskom rozvoji v priemysle a vo svete práce.

Kľúčom k prekonaniu hospodárskeho poklesu v dôsledku pandémie a vytvoreniu odolnejšej, modernej, ekologickej, digitálnej a inkluzívnej ekonomiky a spoločnosti bude v prvom rade silná sociálna zložka. Európsky sociálny pilier musí byť ústredným pilierom transformácie, do ktorej musia byť jasne, rozsiahlym a dôrazným spôsobom zapojení sociálni partneri a ktorá musí mať dôsledný jasný regulačný rámec.

V tomto stanovisku sa preto nastoľuje potrebná, no často prehliadaná rovnováha, a to nielen z environmentálneho a hospodárskeho hľadiska, ale aj v sociálnej oblasti. Zásada nikoho nevynechať nie je len dobre mienenou snahou. Je nevyhnutná, ak chceme zabrániť tomu, aby populizmus zmaril to, čo sa dosiahlo po kríze v roku 2008 a úspornými opatreniami, ktoré sa následne prijali. (prp)

Chudoba samostatne zárobkovo činných osôb – ? asto opomínaná téma

Ronny Lannoo, člen skupiny Rozmanitá Európa v EHSV a belgickej organizácie malých a stredných podnikov UNIZO

Na samostatne zárobkovo činné osoby sa často hľadí ako na tých, ktorí rýchlo zarobili a sú úspešní. Tento zjednodušený pohľad zatieňuje mnohé výzvy, ktorým podnikatelia čelia. Samostatná zárobková činnosť ide vždy ruka v ruku s rizikami v podnikateľskej aj súkromnej sfére.

Ak sa nedarí, je často veľmi ľahké upadnúť do (skrytej) chudoby. Táto skutočnosť je často opomínaná, čo je čiastočne spôsobené tým, že samostatne zárobkovo činné osoby sú zvyknuté – ak je to možné – riešiť si vlastné problémy samy.

Ak sa verejnosť dozvie o tom, že podnik má problémy, vníma sa to ako zlá reklama, niečo, za čo sa treba hanbiť, a preto podnikatelia buď oddávajú rozhodnutie požiadať o vhodnú pomoc alebo sa tomu úplne vyhýbajú.

V Belgicku žije pod hranicou chudoby 12,7 % samostatne zárobkovo činných osôb. Medzi dôvody, prečo sa dostávajú do ťažkostí, patrí zlý manažment, začatie podnikania bez solídneho podnikateľského plánu, choroba a oneskorené platby.

Existujú však aj problémy, ktoré samostatne zárobkovo činné osoby nedokážu vyriešiť samy. Jedným z dramatických príkladov je kríza spôsobená pandemiou COVID-19, ktorá podľa prognóz Európskej komisie prinesie vlnu konkurzných konaní.

Musíme uznať tento problém a hovoriť o ňom, aby sme zmiernili obavy, posilnili prevenciu a uľahčili spôsoby ako hľadať pomoc. Najmä podnikateľské združenia by nemali čakať na to, až budú oslovené, ale mali by identifikovať podnikateľov v ťažkostiach a verejne informovať o tom, čo im môžu ponúknuť.

Služby ako odborná príprava, zvyšovanie kvalifikácie a školenia v oblasti riadenia podnikov, včasné odhaľovanie problémov prostredníctvom varovných signálov a iné opatrenia môžu zabrániť mnohým bankrotom. Počas pandémie sa mnohé z týchto opatrení rozšírili a posilnili, avšak ešte stále treba veľa

vykonať na to, aby sa znížila chudoba v radoch samostatne zárobkovo činných osôb v Európe.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

Výstava EHSV: sociálny rozmer ako jeden z hlavných prvkov portugalského predsedníctva Rady EÚ

Práve v období, keď sa predsedníctva Rady EÚ ujíma Portugalsko, ktoré si stanovilo za jednu zo svojich priorit sociálnu agendu, hostí EHSV virtuálnu výstavu diela portugalskej umelkyne Marie Reis Roche vzdávajúcu hold medziludským vzťahom a solidarite.

Výstava s názvom Ruka v ruke predstavuje súbor ilustrácií a krátkych videí, ktorých autorkou je Maria Reis Rocha (<https://www.mariareisrocha.com/>) a ktoré sú zamerané na pálčivé sociálne otázky, ako je mentálne zdravie, sociálna účasť a transformácia, kvalitné vzdelávanie, všeobecný prístup k zdravotnej starostlivosti, boj proti chudobe a rasizmu a ľudské práva.

Tieto témy úzko súvisia s prioritami portugalského predsedníctva (odolná, sociálna, ekologická, digitálna Európa a globálna Európa), ktoré sa začína 1. januára 2021.

Ide o kultúrnu premiéru, pričom výstava má vzhľadom na pandémiu ochorenia COVID-19 digitálnu podobu. Prezrieť si ju možno od 15. januára do 15. februára 2021 na tomto odkaze:

<https://www.eesc.europa.eu/en/agenda/our-events/events/hand-hand> (ck)

EHSV spojí mladých ľudí z celej Európy, aby spoločne prišli s nápadmi, ako prekonať klimatickú krízu

Podujatie EHSV určené mládeži Vaša Európa, váš názor sa v roku 2021 uskutoční podľa vzoru konferencie Organizácie Spojených národov o zmene klímy (COP). Stredoškólači a stredoškôľčky budú môcť na ňom predstaviť svoje názory na to, ako riešiť klimatickú krízu a priblížiť sa k ambicióznemu cieľu klimatickej neutrality do roku 2050.

Od roku 2010 sa vďaka podujatiu Vaša Európa, váš názor (Your Europe, Your Say! – YEYS) každoročne

schádza v Bruseli viac ako 100 žiakov a žiačok stredných škôl a viac ako 30 vyučujúcich z celej Európy, aby diskutovali o aktuálnych páličivých problémoch. YEYS 2021 s názvom „**Naša klíma, naša budúcnosť!**“ sa uskutoční 18. a 19. marca 2021 a vzhľadom na pandémie ochorenia COVID-19 bude prebiehať výhradne vo virtuálnej forme.

Na debate sa zúčastnia mladí ľudia z 33 škôl: jeden tím za každý členský štát EÚ27 a päť kandidátskych krajín (Severné Macedónsko, Srbsko, Turecko, Čierna Hora a Albánsko) a jeden za Spojené kráľovstvo ako konkrétny prejav odhodlania EHSV udržiavať úzke vzťahy s britskou občianskou spoločnosťou.

Zámerom tohto 12. ročníka podujatia YEYS je vypočúť si originálne názory mladých ľudí na to, ako riešiť klimatickú krízu a priblížiť sa k ambicióznemu cieľu klimateckej neutrality do roku 2050.

S výsledkami YEYS 2021 budú oboznámení tvorcovia environmentálnej politiky v rôznych krajinách a výsledky sa budú prezentovať aj na konferenciách po celej Európe, vrátane Európskeho podujatia pre mládež (EYE), ktoré Európsky parlament usporiada koncom mája 2021.

Zatiaľ čo mládež bude mať plné ruky práce s vlastnou konferenciou o zmene klímy, vyučujúci sa budú zúčastňovať na online informačných stretnutiach organizovaných EHSV v spolupráci s tromi hlavnými inštitúciami EÚ (Európskym parlamentom, Európskou komisiou a Radou EÚ), aby si doplnili vedomosti o práci EÚ a zdrojoch vhodných pre mladých ľudí a vzdelávanie.

Súbežne s YEYS bude EHSV viesť osvetovú kampaň na sociálnych médiách, ako sú [Instagram](#) a [Facebook](#), v snahe zvýšiť povedomie o problematike zmeny klímy a podnietiť mladých ľudí k udržateľnému životnému štýlu. (cl)

Redakčná rada

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Do tohto ?ísla prispeli

Amalia Tsoumani (at)
Chloé Lahousse (cl)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
David Gippini Fournier (dgf)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanias (mg)
Nicola Accardo (na)
Pablo Ribera Paya (prp)

Celková koordinácia

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)

Adresa

Európsky hospodársky a sociálny výbor
Budova Jacques Delors, 99 Rue Belliard, 1040
Brusel, Belgicko
Tel.: (+32 2) 5469476
E-mail: eescinfo@eesc.europa.eu

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru. EHSV info je k dispozícii v 23 jazykoch.

EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru.

Reprodukcia je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.

01/2021